

Garrie van Pinxteren (1958), sinoloog

‘Wat gaat er om in de hoofden van Chinezen?’

ELIAS VAN DER PLICHT

“**Hoe kijken Chinezen** naar Nederland? Wij weten en vinden veel van China, maar je hoort weinig van de andere kant. We zien Chinese toeristen, studenten en zakenmensen hier rondlopen, maar weten niet wat er in hun hoofd omgaat. En er is maar weinig bekend over hoe de Chinese media over ons schrijven. Vanuit mijn achtergrond als voormalig China-correspondent wilde ik daar meer van weten.

Antwoorden vond ik in analyses van een onderzoeksgroep van het LeidenAsiaCentre, en die vormen ook de basis van dit boek dat ik samen met Frank Pieke, hoogleraar Modern Chinese Studies, schreef.

Nieuws over Nederland wordt in China vaak pas gemeld als het daar een snaar raakt. Een verhaal over Nederlandse kinderen die tot de meest gelukkigste ter wereld behoren, spreekt aan omdat Chinese kinderen op school extreem hard moeten werken. De goede verstaander weet heel goed dat er met zo'n nieuwsbericht impliciet kritiek wordt geuit op de Chinese situatie. Door dit soort voorbeelden te bestuderen begrijp je beter wat er speelt in de Chinese samenleving.

Als bron voor nieuws over Nederland zijn de nieuwe media inmiddels belangrijker dan de traditionele journalistiek. Chinezen die in Nederland wonen, beginnen een nieuwswebsite of een blog voor de eigen omgeving en familie. Sommige van die blogs worden opgepikt en krijgen in korte tijd een enorm bereik. Chinese correspondenten zijn hier vaak maar kort en spreken zelden de taal.

In 1982 kwam ik voor het eerst in China om er te studeren. Mijn broer ging naar de Verenigde Staten en ik wilde iets doen waarmee ik hem overtrof, iets wat exotischer was. In de afgelopen decennia heb ik het land zien internationaliseren. Er zit een enorm verschil in de wereldwijdsheid van de Chinezen van vandaag de dag ten opzichte van de mensen die ik destijds leerde kennen.

‘Wij Nederlanders moeten ook ons beeld van Chinezen aanpassen’

De Chinezen in Nederland vormen een uiterst gevarieerde groep. Ons boek gaat niet zozeer over de restaurant-Chinezen, de mensen die voor 1980 naar hier kwamen. We schrijven over mensen die niet vertrokken vanwege armoede, maar omdat ze een opleiding buiten China wilden volgen, in het Westen gingen werken of er een tijdje wilden rondreizen. Geen categorieën die zich per se blijvend in Nederland vestigen.

Voor ze aankomen, hebben de Chinezen een wat overtrokken voorstelling van ons land. Ze denken dat Amsterdam een grote tulpentuin is en ze weten dat wij een vrije moraal hebben: homohuwelijk, drugsbeleid, legale prostitutie, dat je je rijles kunt betalen met seks.

Maar de Chinezen die eenmaal in Nederland zijn geweest, hebben een vrij goed beeld van hoe het er bij ons aan toegaat, doordat ze aardig wat interactie met de Nederlanders hebben. Studenten die hier een tijdje wonen zijn verrast dat ze met de Engelse taal niet overal even goed terechtkunnen, zakenlieden vinden Nederlandse werknemers wat lui, in China wordt een stuk harder gewerkt.

Dat zijn niet per se schokkende inzichten, en juist dat heeft me verbaasd. Uit ons boek begrijp je hoe Chinezen over Nederlanders denken, wat ze daarbij voelen en waarom dat niet zo mysterieus is, maar heel goed te volgen.

Daarbij komt dat ik niet had verwacht dat het zo eenvoudig zou zijn om zoveel Chinezen te spreken te krijgen, dat ze zoveel wilden delen, terwijl ze dat officieel lang niet altijd mogen. Wij denken vaak dat Chinezen gesloten zijn, maar dat valt dus mee. In die zin moeten we ook ons beeld van hen aanpassen.”

Garrie van Pinxteren en Frank Pieke: Een land waar alles mag, maar niets kan. Nederland door Chinese ogen. Verschijnt woensdag 8 feb. bij Balans; 240 blz. € 24,95